

I FRA: LIKFERDEN I ÅR 1900

Fra furukronene rundt om lyder vindkastene som villskrik. Slik ser og høres det ut når Peder graver seg ned til husdøra og skal inn med seg selv og likkista. Huset er helt nedsnødd med veldig rennefonner og årsaken til at Peder har funnet det er at takmønet og pipa så vidt overstikker snøen.

Innendørs er to mennesker. Det ene dødt, liggendes - det er Ingeborg på åttisju år - og det andre levendes, barnebarnet Ingeborg (f. 1854). Hun som lovet å holde den gamles hender når hun døde. De to har holdt hverandre selskap heroppe og barnebarnet har ventet og ventet. Sjelden, selsom har stunden vært for henne, der en time i den øde, nedsnødde stua har virket lengre enn et vanlig døgn. Hun har fått lovnad om hjelp fra bygdefolk - men vet i denne kveldsstund at hun atter en natt må klare seg alene. Og tett i sju fots snødekke, fonner på to mannshøgder, laussnø i mengder hun aldri har opplevd. Dager kan gå - -

Så hun sitter der i det nedsnødde huset i lag med sin døde, liggende bestemor og hører på de redselsfulle ulene fra skorsteinspipa og stormen som villraser der ute i vintermørke. Fullendt forseglet i troen at hun hei på hei utover er eneste levendes menneske og at intet sådan kan ta seg fram.

Da er det brått at det slår livstegn fra døra. Tunge, hårde lyder fra noe drivende overbesluttsomt - noe ufravikelig - uovervinnelig. En grov, ru røst som fra etslags vesen - - som spør om etslags - - om det er folk i stua?

- - Ingeborg den yngre blir redd, - dødsens, uvettig redd - som om hjerte og lunger fylles av flytende, tungt jern. Når døra dynges opp i full vidde - og snø rauter inn - og en snøkledd skikkelse med svær bredde og grovt bakgrep i ei svart likkiste velter innendørs farer hun i sjokk. Hun korsrer seg og om hun fra før er gustenblek blir hun nå likblek, gjennomsiktig - og utbryter svimlende: Hellige Gud i himmelen der oppe, - la alle mulige makter stå meg bi.

- - Foran henne står en annerledes mann, en særskilt mann - og med egenskaper langt framfor andre menn. Hun ser med en gang hvem han er har mest lyst til å storme fram, gnu seg inn til ham, slå hendene rundt ham, fossgråte. Den utenkelige umenneskelighet å komme med likkiste i dette været i dønnmørke er utenfor all menneskelig makt.

Det måtte bare være deg - ja, sier Ingeborg - omsider, stilt - -